

آداب کفش پوشیدن در روایات

* پیشنهاد سردبیر آداب و اعمال اسلامی

بروزرسانی: ۲۹ دی ۱۳۹۶

تاریخ نشر: ۲۹ دی ۱۳۹۶

آداب کفش پوشیدن در روایات

hadana.ir

آداب کفش پوشیدن در روایات

آداب کفش پوشیدن در روایات

فهرست این نوشتار:

۱ آداب کفش پوشیدن در روایات

۱.۱.۱ رنگ کفش و ویژگی‌های آن

۱.۱.۱ اهمیت پوشیدن کفش

۱.۱.۲ چه کفشی بپوشیم

۱.۲ آداب پوشیدن کفش

۱۱. رنگ کفش و ویژگی‌های آن

(مقدمه:) بهترین رنگ برای نعلین و دیگر کفش‌ها، رنگ زرد است و سپس سفید. و بهترین رنگ برای چکمه، رنگ سیاه است. رنگ قرمز در سفر سفارش شده، ولی در وطن کراهت دارد. و در مورد نعلین سفارش شده است که جلو و عقبش بلند و قسمت میانی آن کوتاه و تهی باشد و تمام آن بر زمین نچسبد و غیر آن کراهت دارد؛ ظاهراً کفش نیز همین حکم را دارد. و (پوشیدن) کفش سرپایی (در بیرون از منزل) مکروه است. (به روایاتی در این زمینه توجه فرمایید):

اهمیت پوشیدن کفش

۱. در روایتی معتبر آمده است که حضرت علی علیه السلام فرمود: «پوشیدن کفش خوب، تن را از بلاها حفظ کرده، به انسان کمک می‌کند که وضو و نمازش را به صورت کامل به جا آورد.» [۱]

۲. آن حضرت در حدیثی دیگر فرمود: «هر که دوست دارد عمرش طولانی شود، باید چهار کار کند: صبحانه را نزدیک طلوع آفتاب بخورد، کفش خوب بپوشد، لباس سبک بپوشد، کمتر آمیزش جنسی کند.» [۲]

چه کفشی بپوشیم

۱. از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود: «پوشیدن نعل هموار و صاف که همه‌اش بر روی زمین برسد، پوشش یهودیان است.» [۳]

و روایات فراوانی در مذمت چنین کفشی وارد شده است. [۴]

۲. در احادیث معتبر آمده است: «کفش سیاه نپوشید که: چشم را ضعیف می‌کند، از قدرت شهوت می‌کاهد، موجب اندوه می‌شود. و کفش زرد بپوشید که :

چشم را جلا می‌دهد، بر قدرت شهوت می‌افزاید، اندوه را برطرف می‌سازد و پوشش پیامبران

است».[۵]

۳. از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود: «پوشیدن کفش سیاه موجب غرور و تکبر است».[۶]

۴. در حدیثی می‌خوانیم که امام باقر علیه السلام فرمود: «هر که کفش زرد رنگ بپوشد، تا وقتی در پای اوست در شادی و سرور باشد زیرا خداوند متعال در وصف گاو بنی‌اسرائیل می‌فرماید: (صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاطِرِينَ)[۷]».[۸]

۵. سُدیر صرّاف می‌گوید: با کفشی سفید رنگ خدمت امام صادق علیه السلام رسیدم. حضرت فرمود: آیا دانسته چنین رنگی را انتخاب کرده‌ای؟ سپس فرمود: «هر که کفشی سفید از بازار بخرد کهنه نمی‌شود، مگر اینکه از جایی که گمان نمی‌برد مالی به او می‌رسد». سُدیر می‌گوید: هنوز آن کفش سفید کهنه نشده بود که صد اشرفی از جایی که گمان نداشتم به دستم رسید.[۹]

۶. از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود: «هر که کفش سفید یا زرد رنگ بپوشد، مال و فرزندان نصیب او شود».[۱۰]

۷. در حدیثی معتبر آمده است که امام صادق علیه السلام فرمود: «پوشیدن چکمه بر نور چشم می‌افزاید».[۱۱]

۸. و در روایتی دیگر فرمود: «مداومت بر پوشیدن چکمه، انسان را از مرگ بد و بیماری سل می‌رهاند».[۱۲]

۹. در حدیث است که داوود رقی می‌گوید: امام صادق علیه السلام را در سفر دیدم که چکمه سرخی پوشیده بود. پرسیدم: این چکمه سرخ چیست؟ فرمود: «این کفش را برای سفر گرفته‌ام و برای گل و باران خوب است، اما در وطن هیچ رنگی بهتر از سیاه نیست».[۱۳]

۱۰. و در روایتی می‌خوانیم که امام صادق علیه السلام فرمود: «حضرت ابراهیم ۷ اوّل کسی بود که نعلین [۱۴] پوشید».[۱۵]

[۱] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۲، ح ۱؛ مکارم الأخلاق، ص ۱۲۲.

[۲] . امالی طوسی، ج ۲، ص ۲۷۹؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۱، باب ۳۲، ح ۵.

[۳] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۳، ح ۶.

[۴] . برخی از این روایات در وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۲، باب ۳۳، باب کیفیة النعل، آمده است.

[۵] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۵، مکارم الأخلاق، ص ۱۲۵.

[۶] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۵، دنباله حدیث او ۴ با کمی تفاوت؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۵، باب ۳۸، ح ۱ و ۲ و ۳.

[۷] . ترجمه: «گاو زرد یکدست که بینندگان را شاد و مسرور سازد». سوره بقره، آیه ۶۹.

[۸] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۶، ح ۶؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۷، باب ۴۰، ح ۲ و ۴.

[۹] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۵؛ ثواب الأعمال، ص ۴۳.

[۱۰] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۶، ح ۷؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۸، باب ۴۰، ح ۵.

[۱۱] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۶، ح ۱؛ مکارم الأخلاق، ص ۱۲۱.

[۱۲] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۶، ح ۲ و ۳ و ۴؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۸، باب ۴۱، ح ۱ و ۲ و ۳.

[۱۳] . محاسن، ص ۳۷۸، ح ۵؛ کافی، ج ۶، ص ۴۶۶، ح ۴.

[۱۴] . «نعلین» کفشی است که پشت ندارد و روی پا را به طور کامل نمی‌پوشاند.

[۱۵] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۲، ح ۲؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۱، باب ۳۲، ح ۱.

۱۲. آداب پوشیدن کفش

۱. در روایاتی معتبر که از امام باقر و امام صادق علیهم السلام نقل شده است، سفارش کرده‌اند به هنگام پوشیدن کفش از پای راست و بیرون آوردن آن از پای چپ آغاز شود. و نیز فرموده‌اند: «هر که يك پا در کفش کند و پای دیگری برهنه باشد و با این حال راه رود، شیطان بر او دست می‌یابد».[۱]

۲. در حدیث است که عبدالرحمن بن کثیر می‌گوید: همراه امام صادق علیه السلام به جایی می‌رفتیم، بند کفش امام پاره شد. من بند دیگری که همراه داشتم درآوردم و جایگزین بند پاره کردم. حضرت که در این هنگام دست بر شانه من نهاده بود، فرمود: «هر کس کفش مؤمنی را اصلاح (و مشکل او را حل) کند، هنگامی که از قبر بیرون آید خداوند او را بر شتر پرسرعت سوار کند تا در بهشت را بکوبد».[۲]

۳. در حدیث است که یعقوب سراج می‌گوید: در سفری در خدمت امام صادق علیه السلام بودم. بند کفش حضرت پاره شد و به اجبار با پای برهنه به راه خود ادامه داد. عبدالله بن ابی یعفور بند کفش خود را درآورد و به حضرت داد، اما آن حضرت قبول نکرد و فرمود: «هر که گرفتار مشکلی شده، سزاوار است که بر مشکل خود صبر کند».[۳]

استراحت دادن به پاها

۱. در حدیث است که عبدالرحمن بن ابی عبدالله می‌گوید: همراه امام صادق علیه السلام به دیدن کسی رفتم. چون حضرت بر او وارد شد (گویا جمعی با کفش نشسته بودند)، کفش خود را از پا بیرون آورد و فرمود: «کفش‌هایتان را بیرون آورید که این کار موجب استراحت

دعای پوشیدن کفش

۱. در کتاب مکارم الأخلاق [۵] به نقل از کتاب نجات آمده است: کفش را نشسته بپوش و در وقت پوشیدن آن بگو:

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَوَطِّئْ قَدَمِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَتَبَّتْهُمَا عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزَلُّ فِيهِ الْأَقْدَامُ. [۶]
و در وقت بیرون آوردن، ایستاده کفشها را درآور و بگو:

بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَزَقَنِي مَا أَقْبَى بِهِ قَدَمِي مِنَ الْأَذَى اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُمَا عَلَى صِرَاطِكَ وَلَا تَزِلَّهُمَا عَن صِرَاطِكَ السَّوِيِّ. [۷]
۲. در کتاب فقه الرضا [۸] آمده است: هرگاه بخواهی کفش یا چکمه بپوشی از پای راست شروع کن و بگو:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ وَطِّئْ قَدَمِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَتَبِّتْهُمَا عَلَى الْإِيمَانِ وَلَا تُزِلْهُمَا يَوْمَ زَلَزَلْتَهُ الْأَقْدَامُ اللَّهُمَّ وَقِنِي مِنْ جَمِيعِ الْأَفَاتِ وَالْعَاهَاتِ وَمِنَ الْأَذَى. [۹]
و هنگام بیرون آوردن کفش از پای چپ شروع کن و بگو: اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَنِّي مِنْ كُلِّ هَمٍّ وَغَمٍّ وَلَا تَنْزِعْ عَنِّي حُلَّةَ الْإِيمَانِ. [۱۰]

[۱] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۷، ح ۱ - ۴؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۹۰، باب ۴۳، ح ۴-۱ و باب ۴۴، ح ۴-۱.

[۲] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۴، ح ۱۳؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۴، باب ۳۵، ح ۱.

[۳] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۴، ح ۱۴؛ مکارم الأخلاق، ص ۱۳۳.

[۴] . کافی، ج ۶، ص ۴۶۴، ح ۱۵؛ وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۸۵، باب ۳۷، ح ۱.

[۵] . مکارم الأخلاق، ص ۱۲۳؛ الامان من اخطار الاسفار والازمان، ص ۶۳.

[۶] . ترجمه: «به نام خدا. پروردگارا، بر محمد و خاندان پاکش درود بفرست و گام‌هایم را در دنیا و جهان آخرت استوار گردان و در روزی که همه قدم‌ها می‌لغزند، آنها را بر پیل صراط محکم وثابت گردان.»

[۷] . ترجمه: «به نام خدا. حمد و ثنا مخصوص خداوندی است که نعمتی به من داد تا بتوانم با آن پاهایم را از آزار و آذیت حفظ کنم. بار خدایا، پاهایم را بر صراط خود پایدار کن و از راه راست خود نلغزان.»

[۸] . فقه الرضا، ص ۳۹۷ و ۳۹۸.

[۹] . ترجمه: «به نام خدا و به ذات (پاک) خدا (آغاز می‌کنم). و حمد و ستایش مخصوص خداست. بار خدایا! بر محمد و آل محمد درود بفرست. بار خدایا!